

Szerencsi Járásbíróság
2.P.20.317/2020/16. szám

A Szerencsi Járásbíróság sz. alatti
székhelyű, levelezési címe szám) ügyvéd által képviselt **OTP
Faktoring Zrt.** (1066 Budapest, Mozsár u. 8. szám alatti székhelyű) **felperesnek** – dr.
Nyulászi Márk (3525 Miskolc, Jókai u. 10-16. I/29. sz. alatti székhelyű) ügyvéd által
képviseelt (..... szám alatti lakos) **alperes** ellen
szerződés teljesítése iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

*Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek
84.000 Ft (azaz: nyolcvannégyezer forint) perköltséget.*

Ezen ítélet ellen a kézbesítésétől számított 15 (tizenöt) napon belül a Miskolci
Törvényszéknek címzett, de a Szerencsi Járásbíróságon benyújtható fellebbezésnek van helye.

Amennyiben a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére vonatkozik; a
fellebbezés csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet
indokolása ellen irányul, a felek tárgyalás tartását kérhetik, illetve a fellebbezési határidő
lejártá előtt előterjesztett közös kérelmük alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása
kérhető.

I n d o k o l á s

- [1] A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alábbiakat állapította meg:
- [2] A felperes jogelődje, az OTP Bank Nyrt. és az alperes 2007. június 4. napján deviza alapú kölcsönszerződést kötött egymással, mely kölcsönszerződés alapján a felperesi jogelőd 7.302,18 CHF-ben meghatározott, 1.100.000 Ft összegben folyósított kölcsönt nyújtott az alperesnek. A felek a kölcsönszerződésükben az ügyleti kamatot évi 7,5 %-ban, a kezelési költséget az induló kölcsönösszeg évi 3 %-ában, a teljes hiteldíjmutató mértékét évi 14,18 %-ban állapították meg. A kölcsönszerződés alapján az alperes 2007. július 5. napjától kezdődően havonta minden hónap 5. napján esedékesen 84 hónapon keresztül 19.820 Ft összegben volt köteles a kölcsönösszeget visszafizetni.
- [3] A kölcsönszerződés egyedi részében, melynek megismerését és elfogadását az alperes aláírásával nyugtázta, kijelentette az alperes, hogy tudomásul veszi, miszerint a futamidő során felmerülő árfolyam és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség növekményből eredő különbözetet az utolsó törlesztőrészlettel együtt, vagy amennyiben a különbözet meghaladja a

fix forint törlesztőrészlet 20 %-át, akkor a bank által megállapított újabb esedékesség(ek)kor megfizeti. Rögzítették a felek azt is, hogy a futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet, amelynek mértékéről a bank az ügyfelet tájékoztatni köteles.

- [4] A felek az egyedi kölcsönszerződésben akként állapodtak meg, miszerint a kölcsönszerződés az OTP Bank Nyrt. mindenkor hatályos általános üzletszabályzatával, a személyi kölcsön üzletszabályzatával, valamint ennek elválaszthatatlan részét képező, a személyi kölcsön hirdetőműjével, illetve az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes. Tudomásul vette az alperes azt is, hogy a törlesztőrészletek megfizetése az OTP Bank deviza eladási árfolyamán forintban történik, illetőleg a szerződés aláírásával tanúsította, hogy a szerződésben, a személyi kölcsön üzletszabályzatában, továbbá a személyi kölcsön hirdetőműjében foglaltakat megismerte, azt átvette és mindezeket magára nézve kötelezőnek fogata el.
- [5] A felperesi jogelőd személyi kölcsön üzletszabályzatának IV.1. pontja értelmében az OTP Bank Nyrt. jogosult volt az üzletszabályzatát üzletpolitikájának, termékpolitikájának változásával egyoldalúan módosítani.
- [6] A személyi kölcsön üzletszabályzata szerződéskötéskor hatályos III.6.3. pontja szerint, *amennyiben a deviza alapú személyi kölcsön az OTP Bank Nyrt. által felmondásra, és értékesítésre kerül, a követelés forint értéke az értékesítés napján érvényes OTP deviza vételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az értékesítést követően a követelés forintban lesz nyilvántartva és a visszafizetést is forintban kell teljesíteni.*
- [7] Utóbb a felperesi jogelőd üzletszabályzatának ezt a kikötését egyoldalúan módosította, és az üzletszabályzat fentiekben hivatkozott pontjában akként rendelkezett, miszerint *az adós tudomásul veszi, hogy nem szerződésszerű teljesítés esetén a bank jogosult a jelen szerződésből fakadó követeléseit, vagy jogosultságait harmadik személyre engedményezni (átruházni).*
- [8] A felek szerződésében hivatkozott kockázatfeltáró nyilatkozatot az alperes 2007. június 4. napján aláírta. A kockázatfeltáró nyilatkozat rögzítette, hogy az alperes tudomással bír arról, miszerint *a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyam napról-napra változik (euro esetében meghatározott \pm 15 %-os sávban, a svájci frank esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztő részlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet.*
- [9] Rögzítésre került a kockázatfeltáró nyilatkozatban az is, hogy *amennyiben a deviza alapú személyi kölcsön az OTP Bank Rt. által felmondásra és értékesítésre kerül, az OTP Faktoring Rt. részére, a követelés forint értéke az értékesítés napján érvényes OTP deviza vételi árfolyamon kerül meghatározásra. Az OTP Faktoring Rt. a továbbiakban követelését forintban tartja nyilván, és a visszafizetést is forintban kell teljesíteni.*

- [10] A kockázatfeltáró nyilatkozat aláírásával egyidejűleg az alperes kijelentette, hogy mindezekre figyelemmel a devizában nyilvántartott személyi kölcsön folyósítását úgy kéri, hogy az árfolyam változásokból eredő kockázat jellegét teljeskörűen megismerte, megértette, a felmerülő kockázatot viseli.
- [11] A szerződés megkötését követően a CHF árfolyamában történt jelentős mértékű változásra tekintettel az alperes a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeit nem tudta teljesíteni, ezért a felperes jogelődje arra hivatkozással, hogy az alperesnek 2013. november 26. napjával 575,32 CHF hátralékos tartozása keletkezett, a kölcsönszerződést 2013. december 11. napjára felmondta. Később, 2014. április 14.napján engedményezte a felperes jogelődje jelen per felperesére a perbeli követelését mindösszesen 6.642,12 CHF összegben, ennek forint egyenértékét 1.645.652 Ft-ban meghatározva. Utóbb a felperes jogelődje a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH 1 tv.) alapján elszámolt az alperessel, és megállapította, hogy az engedményezés időpontjáig tisztességtelenül felszámított összeg 1.394,07 CHF volt.
- [12] A felperes az 1.394,07 CHF tisztességtelenül felszámított összegű fogyasztói követelésre felszámított 255,69 CHF kamatot, így mindösszesen 1.649,76 CHF összegben jóváírta az alperes tartozására az alperes javára felszámolt összeget, aminek eredményeként a tartozás összegét 5.850,34 CHF-ban, 2015. május 27. napján az ügyleti kamattal, késedelmi kamattal, költséggel és egyéb járulékokkal együtt 5.934,36 CHF-ban határozta meg.
- [13] A felperes a 2015. évi CXLV. törvény (Forintosítási tv.) rendelkezéseinek eleget téve 2016. január 15. napján forintra váltotta át az alperes, általa kimutatott tartozását a 2015. augusztus 19. napján jegyzett hivatalos MNB devizaárfolyamon (287,22 CHF), így az alperes tartozását 1.679.269 Ft összegű lejárt tőke, 804 Ft lejárt késedelmi kamat összegben határozta meg.
- [14] A felperes fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel szemben, majd az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban végső formában fenntartott kereseti kérelmével kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 1.679.269 Ft lejárt tőke, valamint ezen összeg után 2016. január 3. napjától a kifizetés napjáig a korábbi évi 13,25 % szerződéses kamattal megegyező mértékű alap késedelmi kamatból, évi 3,00 % kezelési költségből és a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó hónapon érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű kamatból álló késedelmi kamata, 804 Ft felszámított, lejárt és meg nem fizetett késedelmi kamat, valamint a fizetési meghagyásos eljárásban megfizetett 50.378 Ft eljárási díjból, a lerótt 50.400 Ft peres eljárási illetékből, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére.
- [15] A felperes hivatkozása szerint az alperes a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 523.§ (1) bek. alapján köteles a kölcsöntartozás és járulékai megfizetésére. A felperes jogelődje a szerződést jogszerűen mondta fel, hiszen az alperes a 2013. szeptember 5-én, október 7-én, november 5-én és december 5-én előírt havi törlesztőrészek megfizetésére vonatkozó szerződésben rögzített kötelezettségének nem tett eleget, ami a szerződésben (Üzletszabályzat 6.1. pont) és a rPtk.525.§ (1) bek. e) pontjában meghatározott okból egyaránt megalapozta a felperesi jogelőd azonnali hatályú felmondási jogának gyakorlását. Az a körülmény pedig, hogy a jogalkotó által utóbb a 2014. évi XL. törvény (DH 2 tv.) rendelkezéseivel tisztességtelennek nyilvánított árfolyamrésre megállapított 1.394,07 CHF meghaladta a felmondáskor fennálló hátralékos tartozást, nem

teszi a felmondást érvénytelenné. E körben hivatkozott a Kúriának a BH 2019.132. számában közzétett jogesetére, melyben a Kúria kimondta, hogy *„a polgári jog általános elvei szerint nincs mód arra, hogy a DH 2 tv. szerinti túlfizetést utólag automatikusan az adós szerződésszerű teljesítésének lehessen tekinteni, vagyis az a körülmény, hogy utóbb – a törvényi elszámolás során – a fogyasztó javára a felmondáskori hátralékát megközelítő fogyasztói követelés került megállapításra, a hitelező felmondásának érvényességére nem hat ki.”*

- [16] Hivatkozott továbbá a felperes a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsön-szerződéseinek érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges felszámolás módszertanának különös szabályiról szóló 54/2014. (XII.10.) MNB rendelet 6.§ (2) bekezdésében foglaltakra is, ami oly módon rendelkezett, hogy *„azon elszámolási időszakban, amelyben az eredeti fogyasztói kölcsön-szerződés alapján a fogyasztó késelemben esett, az átszámított fogyasztói kölcsönt is késelemesnek kell tekinteni, függetlenül az esetleges túlfizetéstől.”*
- [17] A felperes álláspontja szerint csupán a szerződés megkötésekor hatályos üzletszabályzat 6.3. pontja rendelkezett akként, hogy a deviza alapú személyi kölcsönnek az OTP Bank Nyrt. által történő felmondása és értékesítése esetén a követelés forint értékét kell meghatározni, és az értékesítést követően a követelést forintban kell nyilvántartani, hiszen utóbb a felperesi jogelőd az üzletszabályzatot egyoldalúan jogszerűen módosította, így az a továbbiakban ilyen, forintosításra vonatkozó kötelező előírást nem tartalmazott, ezért a felperes részéről elegendő volt, ha a Forintosítási tv. rendelkezéseinek megfelelően forintosította az alperes tartozását.
- [18] Hivatkozott a felperes arra is, miszerint a szerződés megkötése során az árfolyam változáról, annak kockázatáról és árfolyamváltozás kockázatának viseléséről az alperes teljeskörű és kimerítő tájékoztatást kapott.
- [19] Az alperes a felperes keresetének elutasítását kérte. A perben végső formában fenntartott ellenkérelme szerint a felperes nem tájékoztatta teljeskörűen, kimerítően az alperes számára, mint fogyasztó számára érthető és értelmezhető módon a kockázatfeltáró nyilatkozatban az őt terhelő árfolyamkülönbségről, annak változásából eredő kockázatról, így a kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó nyilatkozata, annak tisztességtelen volta miatt érvénytelenné teszi a szerződést.
- [20] Vitatta az alperes a felperes elszámolásának helyességét, ugyanis álláspontja szerint a felperesi jogutódnak nem a Forintosítási tv alapján kellett volna az alperes tartozását forintra átváltani, hanem a felperesi jogelőd üzletszabályzatának 6.3. pontja, valamint az ugyancsak kölcsönszerződés részévé tett kockázatfeltáró nyilatkozat rendelkezései alapján. A kockázatfeltáró nyilatkozat rendelkezéseit a felperes egyoldalúan nem módosíthatta, az pedig kétséget kizáróan rögzíti, hogy a kölcsön felmondása és értékesítése esetére a követelés forint értéke meghatározásra kerül és az értékesítést követően a követelés forintban lesz nyilvántartva.
- [21] Vitatta az alperes a Kúriának a BH 2019.132. számában közzétett jogesetében foglaltakat. Hivatkozása szerint az ezen jogesetben közzétettekhez képest utóbb a Kúria más álláspontra helyezkedett, e körben hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.367/2019/13. ítéletére, a Kúria Gfv.VII.30.254/2018/7. számú ítéletére, és egyéb eseti döntésekre is.

- [22] A felperes keresete alaptalan, ezért a bíróság elutasította azt az alábbiak szerint:
- [23] A felperes jogelődje és az alperes között 2007. június 4. napján a rPtk. 523.§ (1) bekezdésében szabályozott kölcsönszerződés jött létre. Ezen jogszabály szerint, *kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.* Ugyanakkor a rPtk. 198.§ (1) bek. szerint, *a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére.* A rPtk. 205.§ (1) bek. szerint, *a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.*
- [24] Fenti jogszabályi rendelkezések alapján a bíróság megállapította, hogy a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezése, amivel a kölcsönszerződést létrehozták, arra irányult, hogy a felperes jogelődje 7.302,18 CHF-ben meghatározott 1.100.000 Ft kölcsönt nyújt az alperesnek, amit havi rendszerességgel 84 hónapon keresztül volt köteles az alperes visszafizetni a szerződésben meghatározott feltételek szerint. Rögzítették a felek – és ez a szerződéses rendelkezésekből is következett -, hogy deviza alapú kölcsönszerződést kívánnak kötni. Mivel a deviza alapú kölcsönszerződés, mint szerződéses konstrukció egyik lényegi eleme az árfolyamkockázat, az alperes ellenkérelmére figyelemmel a bíróság vizsgálta, hogy az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatban az alperesi fogyasztó világos, érthető felvilágosítást, tájékoztatást kapott-e.
- [25] A rPtk. 205.§ (3) bek. szerint ugyanis, *a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.*
- [26] Az alperes arra hivatkozott, hogy nem kapott a felperestől az árfolyamkockázat korlátlanágáról, teljeskörű tájékoztatást, így a kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó nyilatkozata annak tisztességtelen volta miatt érvénytelen, érvénytelenné teszi a teljes szerződést.
- [27] A perben becsatolt kölcsönszerződés egyedi része kétséget kizáróan tartalmazta, miszerint *„az adós tudomásul veszi, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség növekményből eredő különbözetet az utolsó törlesztőrészlettel együtt, vagy amennyiben a különbözet meghaladja a fix forint törlesztőrészlet 20 %-át, akkor a bank által megállapított újabb esedékesség(ek)kor köteles megfizetni. A futamidő növekmény maximum 12 hónap lehet, amelynek mértékéről a bank az ügyfelet tájékoztatni köteles. Az adós tudomásul veszi, hogy a szerződés szerinti utolsó esedékességet követően a fennmaradt tartozást a személyi kölcsön üzletszabályzatának 3.8. pontjában leírtak szerint köteles megfizetni.”*
- [28] Megállapodtak a felek abban is, hogy a személyi kölcsönszerződés az OTP Bank Nyrt. mindenkor hatályos általános üzletszabályzatával, a személyi kölcsön üzletszabályzatával, valamint ennek elválaszthatatlan részét képező, a személyi kölcsön hirdetményével, illetve az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes.

- [29] Az alperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat pedig kifejezetten tartalmazza azt, hogy az alperes kijelenti, miszerint „tudomással bírok arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyam napról-napra változik (euro esetében meghatározott ± 15 %-os sávban svájci frank esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztő részlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet.”
- [30] Amint azt a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozata 1. pontjában kifejtette, „a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázat – a kedvezőbb kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a fő szolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége, főszabályként nem vizsgálható.
- [31] E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó (a továbbiakban: fogyasztó) számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető.”
- [32] Ezért a bíróság a személyi kölcsönszerződés egyedi részének és a kockázatfeltáró nyilatkozat fentiekben idézett részének elbírálása során azt vizsgálta, hogy a személyi kölcsönszerződés egyedi részének és a kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltaknak megfelelően az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma világos és érthető volt-e.
- [33] Ennek megítélése során a bíróság figyelembe vette, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat kifejezetten rögzíti azt, hogy a kölcsönszerződésben meghatározott deviza árfolyam napról-napra változik, sőt svájci frank esetében bármilyen irányban és bármilyen mértékben megváltozhat. Kifejezetten tartalmazza a kockázatfeltáró nyilatkozat azt is, hogy a forint árfolyamának gyengülése esetében a devizában megállapított törlesztőrészek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. A személyi kölcsönszerződés egyedi része nem hagy kétséget afelől, hogy a futamidő során felmerülő árfolyam- és/vagy kamat, és/vagy kezelési költség változásából eredő különbözetet az alperesnek kell viselnie. Mindezen szerződéses rendelkezések tekintetében a személyi kölcsönszerződés egyedi része és a kockázatfeltáró nyilatkozat is az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára világosan és érthetően tartalmazta azt a szerződéses rendelkezést, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés esetében az árfolyam bármilyen irányban és mértékben megváltozhat, illetőleg az azzal járó terheket az adós alperesnek kell viselnie. Mivel e tekintetben a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jött létre, az alperes által hivatkozottak ellenére a szerződés árfolyamkockázatra, árfolyamváltozásra és annak viselésére vonatkozó kikötése nem tisztességtelen, így az nem is teszi a szerződést érvénytelenné.

- [34] Az alperes ellenkérelme ismeretében vizsgálta a bíróság a felmondás érvényességét. A felperes állítása szerint a szerződés felmondására az alperes súlyos szerződésszegő magatartására, a törlesztőrészek megfizetésének elmulasztása miatt került sor.
- [35] A rPtk. 525.§ (1) bek. e) pontja szerint, *a hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönt, ha az adós más súlyos szerződésszegést követett el.*
- [36] A felperes a szerződés felmondása során arra hivatkozott, hogy az alperesnek a törlesztőrészek 2013. szeptember, október, november és december havi részleteinek elmulasztása miatt 575,32 CHF hátralékos tartozása keletkezett. Utóbb azonban a DH 2 tv. szerinti elszámolás során megállapítást nyert, hogy a felperes jogelődje az alperessel szemben 1.394,07 CHF-ot számított fel tisztességtelenül. Az alperes állítása szerint a felperesi elszámolása alapján megállapítható, hogy a szerződés felmondásának idején az alperes valójában 818,75 CHF túlfizetésben volt. A felperes mindezt nem vitatta, azonban – egyebek mellett – a Kúria BH 2019.132. számon közzétett jogesetére is hivatkozással állította, hogy a jogelőd részéről jogszerű volt a szerződés felmondása. A hivatkozott jogeset szerint: *„a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsön-szerződéseinek érvénytelen szerződéses kikötéseire tekintettel szükséges elszámolás módszertanának különös szabályairól szóló 54/2014. (XII.10.) MNB rendelet 6.§ (2) bek. rendelkezése értelmében ugyanis amennyiben az eredeti fogyasztói kölcsön-szerződés alapján a fogyasztó késedelembe esett, az átszámított fogyasztói kölcsönt is késedelmesnek kell tekinteni, függetlenül az esetleges túlfizetéstől. Ebből következik, hogy amennyiben a pénzintézet a kölcsönszerződést felmondta és a felmondás annak időszakában jogszerű volt, akkor a felmondást jogszerűnek kell tekinteni, függetlenül attól, ha a DH 2 tv. szerinti elszámolás folytán az adós túlfizetésben van. A hivatkozott jogeset szerint az a körülmény, hogy a felperes javára a DH 2 tv. szerinti elszámolás eredményeképpen fogyasztói követelés jelentkezett, nem tekinthető a felperes folytatólagos szerződésszerű teljesítésének. Ez a túlfizetés folyamatosan befizetésre került az alpereshez, az alperesnél felhalmozott túlfizetés léte azonban nem jelentette a felperes havi fizetési kötelezettségének a folyamatos teljesítését. A polgári jog általános szabályai szerint lett volna mód arra, hogy ezt a túlfizetést ilyen módon lehessen figyelembe venni, de csak akkor, ha a felperes ilyen irányú rendelkezést tesz, azaz kéri a túlfizetést a havi befizetésekbe beszámítani. Beszámítással való teljesítésre azonban a régi Ptk. 296.§ (1) bek. szerint csak a jogosulthoz intézett, vagy a bírósági eljárás során tett nyilatkozattal van jogi lehetőség.”*
- [37] Jelen esetben a bíróság a Kúria fentiekben kifejtett, hivatkozott jogesetében közzétett állásponttól eltérő álláspontra helyezkedett. A Kúria fentiekben közzétett eseti döntése nyilvánvalóan 2020. év előtt keletkezett, hiszen 2019-ben került közzétételre. 2020. évben azonban a Kúria – az alperes által hivatkozottan csatolt több eseti döntésében is – kifejtette, miszerint *„az 54/2014. (XII.10.) MNB rendelet hivatkozott 6.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezést az Alkotmány Bíróság a 3019/2017. (II.17.) AB határozatában már értelmezte. Eszerint az MNB rendelet vizsgált rendelkezésének – DH 1 tv. és DH 2 tv., valamint a MNB rendelet együtt rendelet – egymásra tekintettel történő értelmezésével kizárólag az elszámolás, mint pénzügyi mechanizmus szempontjából tulajdonítható jelentőség. Az adós kérelmére alapított felmondás jogszerűségét nem a DH törvényes és a kapcsolódó MNB rendelet, hanem a polgári jog egyéb, általános szabályai alapján kell megítélni. A Kúria által kifejtettek szerint alapvetően ténykérdést jelent annak tisztázása, hogy a felmondás időpontjára vetítetten kimutatható-e a felmondást megalapozó adósi tartozás (...), hogy megvalósult-e az adós szerződésszegése, fennállt-e fizetési*

késedelme, törlesztési hátraléka. A jogalkotó a DH 2 törvénnyel – a DH 1 és a DH 2 törvények hatálya alá tartozó – két érvénytelen szerződési rendelkezés alapján szükséges pénzügyi elszámolás kérdéseit rendezte csupán. A törvény – sem közvetve, célján keresztül, sem pedig a konkrét szabályozási tartalma révén – nem rendelkezik az elszámolás utólagos meghatározott eredményének a kölcsönszerződés korábbi felmondására vonatkozatható hatásáról. A DH 1 és a DH 2 törvények nem zárják ki a késedelemre alapított felmondás jogszerűtlenségének utólagos, külön perben történő vizsgálatát és megállapítását az elszámolás eredményének figyelembevételével, miként azt az Alkotmány Bíróság 3019/2017. (II.17.) AB határozatának indokolása is tartalmazza a {42} és {43} bekezdésekben. A DH 2 törvényben és a kapcsolódó rendeletekben meghatározott elszámolási elvek és módszerek szerint kimutatott túlfizetés utólagos megállapítása a DH 2 törvény szabályozási rendszerében és keretein belül nem érinti a szerződés pénzügyi intézmény által gyakorolt korábbi felmondását, annak jogszerűségét, ezért azt a polgári jog egyéb általános szabályai alapján kell megítélni.” (Kúria Gfv.VII.30.361/2019. ítélet kelt: 2020. szeptember 8. napján)

- [38] A bíróság megítélése szerint különös jelentősége van annak, hogy a felmondás idején valóban fennállott-e az alperes részéről olyan súlyos szerződésszegés, ami a felmondást megalapozta. Vizsgálta ezért a bíróság, hogy a felmondás napján az alperesnek valóban volt-e a felperes jogelődje felé fennálló tartozása. E körben a felperes nem vitatta az alperesnek azt az állítását, hogy a tisztességtelenül felszámított összeget alapul véve az alperesnek valójában ekkor 818,75 CHF túlfizetése volt. Ez az összeg meghaladta a felperesi jogelőd által hivatkozott, 575,32 CHF hátralékot. A bíróság megítélése szerint az alperes a felmondás idején nem volt abban a helyzetben, hogy felismerje azt, hogy a felperes vele szemben tisztességtelenül számította fel az elszámolásban is megjelölt összeget, ez csupán később jutott az alperes tudomására. Tény azonban, hogy akkor a felperes jogelődje részére az alperes nyilvánvalóan a kölcsöntartozás törlesztése céljából – a felperes által sem vitatottan – 818,75 CHF túlfizetésben volt.
- [39] A rPtk. 293.§-a egyértelműen szabályozza a pénztartozás teljesítésének elszámolását. Ezen jogszabály szerint, *ha a kötelezett kamattal és költséggel is tartozik, és a fizetett összeg az egész tartozás kiegyenlítésére nem elég, azt elsősorban a költségre, azután a kamatra és végül a főtartozásra kell elszámolni. A kötelezett eltérő rendelkezése hatálytalan.*
- [40] Ezért a bíróság megítélése szerint a rPtk. 293.§-a alapján, minden külön beszámítás nélkül a kötelezett alperes által teljesített befizetéseket a rPtk. 293.§-a szerint kell elszámolni. Az ilyen módon történt elszámolás eredményeként azonban a felmondás idején az alperesnek hátraléka a felperessel szemben nem volt, ezért nem követett el olyan súlyos szerződésszegést, amire hivatkozással a felperes jogelődje a szerződést felmondta. Így a bíróság meggyőződése az, hogy a felperes jogelődjének a felmondása az alperessel szemben érvénytelen, ezért arra a továbbiakban jogot alapítani nem lehet. Erre tekintettel a bíróság a felperes keresetét elutasította.
- [41] Vitatta az alperes a felperes elszámolásának helyességét is, hiszen álláspontja szerint a felek szerződéses megállapodása szerint, melyet az üzletszabályzat és a kockázatfeltáró nyilatkozat is rögzített, a szerződés felmondása esetében a felperes jogelődjének az alperes devizában nyilvántartott követelését a szerződés felmondásakor a forintosítási törvényben meghatározott árfolyamhoz képest eltérő árfolyamon forintosítania kellett volna, aminek eredményeként

számszakilag teljesen más összegű követelést érvényesíthetett volna a felperes az alperessel szemben. Ezzel szemben a felperes állítása az volt, hogy a szerződés felmondásának idején hatályos üzletszabályzat rendelkezései ilyen kötelezettséget nem írtak elő, a felperes jogelődje a szerződés felmondásának idején forintosítási kötelezettség már nem terhelte.

[42] A rPtk. 205.§ (1) bek. szerint, *a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.*

[43] A felek a személyi kölcsönszerződés egyedi részében akként rendelkeztek, hogy a kölcsönszerződés – egyebek mellett – az OTP Bank Nyrt. személyi kölcsön üzletszabályzatával, illetve az aláírt kockázatfeltáró nyilatkozattal együtt érvényes. Ez a szerződéses kikötés a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint azt jelenti, hogy a kölcsönszerződés részévé vált mind az üzletszabályzat, mind pedig a kockázatfeltáró nyilatkozat. Az üzletszabályzat IV.1. pontja értelmében, „*az OTP Bank Nyrt. jogosult jelen üzletszabályzatát, üzletpolitikájának, termékpoleitikájának változásával egyoldalúan módosítani.*” Ezért a bíróság álláspontja szerint a felperes jogelődje jogszerűen változtathatta meg az üzletszabályzatának a szerződés felmondása esetére megfogalmazott forintosításra vonatkozó rendelkezéseit. Nincs azonban sem olyan szerződéses, sem pedig olyan jogszabályi rendelkezés, ami lehetővé tenné – a felek által kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatukkal a személyi kölcsönszerződés részévé tett – kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmának egyoldalú megváltoztatását. Erre irányuló szerződéses vagy jogszabályi rendelkezés hiányában a felek szerződésének részévé tett kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmát sem a felperesi jogelőd, sem pedig az alperes nem változtathatta meg egyoldalúan. A kockázatfeltáró nyilatkozat pedig egyértelműen tartalmazza az OTP Bank Nyrt. forintosítási kötelezettségét, a szerződés felmondása és értékesítése esetére. Ezért a bíróság megítélése szerint az üzletszabályzattól különálló, arra még csak utalást sem tartalmazó okiratban foglalt forintosítási kötelezettségét a felperesi jogelőd egyoldalúan nem változtathatta meg, az a felperesi jogelődöt – függetlenül az üzletszabályzatának jogszerű megváltoztatásától – továbbra is terhelte. Ez azonban nem történt meg, a felperes jogelődje a szerződés felmondása és értékesítése során a követelése forintértékét nem határozta meg, azt jelen per felperese ezt követően nem forintban tartotta nyilván, ezért – amennyiben a felperes jogelődjének felmondása a fentiekben kifejtettek ellenére érvényes lenne – a felperes számszakilag a szerződésen és jogszabály alapján őt megillető követelés összegszerűségét nem bizonyította, azt matematikailag helyesen nem vezette le. Így amennyiben a felperes jogelődje érvényesen felmonda a kölcsönszerződést, bizonyítottság hiányában a bíróság a felperes keresetét fentiekben kifejtett indokokra tekintettel a Pp. 164.§ (1) bek. alapján is elutasította.

[44] A perben az alperes pernyertes lett, ezért a Pp. 78.§ (1) bek. alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes perköltségének megfizetésére. Perköltségként a bíróság a 32/2003. (VII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bek. a) pontja szerint számított ügyvédi munkadíjat állapította meg áfamentesen.

Szerencs, 2021. március 22.

Dr. Krajnyák István sk.
bíró